

SPRÁVA Z VYKONANEJ KONTROLY HLAVNÉHO KONTROLÓRA OBCE HONTIANSKE NEMCE
KONTROLA VYKONANIA INVENTARIZÁCIE K 31.12.2024

Cieľ kontroly:

- dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov (zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, Opatrenie MF SR zo dňa 12.12.2022 č. MF/014454/2022-36 ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie v znení neskorších zmien)
- správnosť vyhodnotenia a spracovania výsledkov inventarizácie,

Kontrolovaný subjekt: Obec Hontianske Nemce

Kontrolované obdobie: k 31.12.2024

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti na I. polrok 2025

Podľa § 7 ods. 2 písm. d) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len „zákon o majetku obcí“) je obec povinná viesť majetok v účtovníctve podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Podľa § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve je účtovná jednotka povinná vykonávať inventarizáciu majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov podľa § 29 a 30 zákona o účtovníctve.

Účtovná jednotka inventarizáciou overuje ku dňu riadnej a mimoriadnej účtovnej závierky, či stav majetku v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Skutočný stav majetku sa zisťuje inventúrou. Pri majetku hmotnej povahy sa skutočný stav zisťuje fyzickou inventúrou, pri tých druhoch majetku, pri ktorých nemožno vykonať fyzickú inventúru, sa skutočný stav zisťuje dokladovou inventúrou, prípadne sa používa kombinácia fyzickej a dokladovej inventúry.

Podľa § 29 ods. 2 zákona o účtovníctve inventarizáciu účtovná jednotka vykonáva ku dňu, ku ktorému zostavuje riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku¹.

Podľa poskytnutých informácií zo strany kontrolovaného subjektu **obec Hontianske Nemce nemá samostatný vnútorný predpis ktorý by upravoval proces vykonania inventarizácie.**

Inventarizácia vykonaná k 31.12.2024

V zmysle príkazu vedúceho účtovnej jednotky (príkaz č. 1/2024 zo dňa 13.12.2024 vydaný starostkou obce Hontianske Nemce) na vykonanie riadnej inventarizácie majetku, záväzkov,

¹ Pre obce a ostatné zákonom vymedzené orgány verejnej moci neplatí možnosť vykonať inventarizáciu hmotného majetku (okrem zásob a peňažných prostriedkov v hotovosti) v inej lehote (ktorá však nesmie prekročiť štyri roky), ako je ustanovená v § 29 ods. 2 zákona o účtovníctve t. j. ku dňu, ku ktorému sa zostavuje riadna alebo mimoriadna účtovná závierka. Súčasťou vykonanej inventarizácie teda bola aj inventarizácia hmotného majetku.

rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2024, bola menovaná ústredná inventarizačná komisia v zložení: Mgr. Martina Babiaková (predsedníčka komisie), Jarmila Pisáková a Mgr. Patrícia Ciglerová.

Kontrola vykonanej inventarizácie sa zamerala na obsahovú stránku (správnosť vykonania inventarizácie) ako aj formálnu stránku inventarizácie (kontrola dokladov preukazujúcich vykonanie inventarizácie).

Na účte 021 stavby sa účtujú stavby, byty a nebytové priestory bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu, ak je doba použiteľnosti viac ako jeden rok.

Obec mala ku dňu 31.12.2024 konečný stav na účte 021 - 5 265 689,60 €. Podľa predloženého súpisu majetku sa na uvedenom účte evidujú aj stavby, pri ktorých možno predpokladať vzhľadom na dátum zaradenia, že neplnia svoj pôvodný účel napr. 13 studní s dátumom zaradenia od r. 1920 po 1973. Ďalej bolo zistené, že na účte 021 je evidovaný aj majetok, ktorý nespĺňa definíciu stavby v zmysle opatrenia MF SR zo dňa 12.12.2022 č.

MF/014454/2022-36 ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie v znení neskorších zmien (ďalej len „postupy účtovania“) napr. označenie cintorína (dátum zaradenia 1981) v sume 569,61 €.

Odporúčanie: Prekontrolovať majetok evidovaný na účte 021 za účelom zreálnenia skutočného a účtovného stavu stavieb.

K účtu 042 obstaranie dlhodobého hmotného majetku na ktorom sa účtuje obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie do času jeho uvedenia do používania vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním, bol priložený zoznam investícií pri ktorých sa navrhovalo vyradenie na základe toho že išlo o zmarené investície. Uznesením obecného zastupiteľstva obce Hontianske Nemce č. 82/2024 zo dňa 13.12.2024 sa rozhodlo o vyradení zmarených investícií v celkovej sume 39 797 €. Pozitívne možno hodnotiť rozhodnutie zreálniť stav nedokončených investícií účtovaných na 042 a zaradiť do majetku investície ktoré boli dokončené a zároveň vyradiť ako zmarené investície projekty pri ktorých je jednoznačný predpoklad že už nebudú v budúcnosti využiteľné.

Proces vyradovania majetku má obec upravený v IV časti Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Hontianske Nemce (čl. 10 a nasl.). V zmysle čl. 11 Zásad platí, že vyradenie majetku vykonávajú orgány obce t. j. starosta obce a obecné zastupiteľstvo v závislosti od toho o aký druh majetku sa jedná (nehnuteľný alebo hnutel'ný majetok obce) ako aj od zostatkovej ceny hnutel'ného majetku. Zároveň však platí, že rozhodnutiu príslušného orgánu predchádza návrh vyradovacej komisie. V čl. 12 Zásad je uvedený postup zriadenia a rozhodovania vyradovacej komisie. Obec v prípade vyradenia zmarených investícií účtovaných na účte 042 nedodrжала postup upravený v čl. 11 a 12 Zásad, t. j. zriadenie vyradovacej komisie, ktorá na verejnom zasadnutí rozhoduje o návrhu na určenie majetku obce za prebytočný alebo neupotrebitel'ný a až následne sa takýto návrh predkladá orgánu príslušnému rozhodnúť. Zároveň je potrebné dodržať aj formu uznesenia z ktorého jednoznačne vyplýva, že ide o vyradenie zmarených investícií, nakoľko v texte uznesenia č. 82/2024 sa uvádzalo odpustenie pohľadávok v členení: okrem iného pohľadávka – zmarené investície plánované zo strany obce.

Odporúčanie: Pri vyradovaní majetku postupovať podľa čl. 11 až 12 Zásad hospodárenia.

Ďalej **odporúčam** zriadiť vyradovaciu komisiu a vykonať vyradovacie konanie aj vo vzťahu k hnutelným veciam napr. hnutelné veci evidované na účte 022 Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, kde je zaradený aj majetok ktorý vzhľadom na dátum zaradenia a pôvodný účel je už pravdepodobne zastaralý a nefunkčný napr. staršia elektronika ako rozhlasová ústredňa z r. 1985 a pod.

Zmyslom inventarizácie je overenie či stav majetku vedeného v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Základom teda musí byť jednoznačná identifikácia majetku, t. j. také označenie majetku z ktorého je možné určiť o ktorý konkrétny majetok ide. Vzhľadom na uvedené **odporúčam** doplniť do evidencie pozemkov vedenom na účte 031 aj údaj o katastrálnom území a pri hnutelných veciach minimálne vo vzťahu majetku účtovanom na účte 022 doplniť do evidencie bližšie identifikačné údaje z ktorých je možné jednoznačne určiť konkrétny majetok (napr. výrobné číslo a pod.), prípadne fyzicky označovať hnutelný majetok inventúrnym číslom.

V súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“) musí byť každá finančná operácia alebo jej časť overená základnou finančnou kontrolou. Podľa metodického usmernenia sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/006646/2022-1411 k finančnej kontrole, proces inventarizácie nie je finančnou operáciou, ktorá sa overuje základnou finančnou kontrolou. Zo strany orgánu verejnej moci sa neoveruje proces vykonanej inventúry a ani následný proces inventarizácie a teda sa na inventúrnych súpisoch nepotvrďuje vykonanie základnej finančnej kontroly, rovnako sa nepotvrďuje vykonanie základnej finančnej kontroly na inventarizačnom zápise. Základná finančná kontrola sa vykonáva len vo vzťahu k výsledku inventarizácie. Zistené inventarizačné rozdiely a ich vyrovnanie sú finančnou operáciou a podliehajú overeniu súladu s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole. Súlad s uvedenými skutočnosťami títo zamestnanci potvrdzujú na doklade súvisiacom s finančnou operáciou/jej časťou, a to uvedením svojho mena a priezviska, dátumu vykonania základnej finančnej kontroly a uvedením vyjadrenia, či finančnú operáciu alebo jej časť možno vykonať alebo nemožno vykonať, vo finančnej operácii alebo jej časti možno pokračovať alebo nemožno pokračovať alebo poskytnuté plnenie treba vymáhať alebo poskytnuté plnenie nie je potrebné vymáhať, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala. Dokladom, ktorý súvisí s finančnou operáciou, môže byť samotný inventarizačný zápis alebo správa o výsledku inventarizácie ak sa vyhotovuje, kde je uvedený výsledok inventarizácie, ako aj spôsob vyrovnania sa s inventarizačnými rozdielmi. Zákon o finančnej kontrole neurčuje aký druh dokladu to má byť a ponecháva to na rozhodnutí orgánu verejnej správy. Platí však, že tento doklad musí súvisieť s predmetnou finančnou operáciou, ktorou je výsledok inventarizácie. Počas vykonanej inventarizácie bol zistený inventarizačný rozdiel a teda výsledok inventarizácie inventarizačný zápis k účtu 318 mal byť overený základnou finančnou kontrolou (keďže obec nevyhotovovala súhrnný inventarizačný zápis, resp. správu o vykonanej inventarizácii). Neoverením inventarizačného zápisu základnou finančnou kontrolou bol porušený § 7 zákona o finančnej kontrole.

Ďalej **odporúčam** vyhotovovať okrem čiastkových inventarizačných zápisov aj súhrnný inventarizačný zápis, kde by boli súhrnne a zrozumiteľne sformulované výsledky vykonanej

inventarizácie. Takýto súhrnný inventarizačný zápis prípadne správa by sa zároveň mohla posilať aj poslancov obecného zastupiteľstva v záujme lepšej informovanosti a prehľadnosti výsledkov vykonanej inventarizácie.

Návrh správy bol vyhotovený dňa 29.4.2025.

Lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom a navrhnutým odporúčaniam bola do 9.5.2025. Kontrolovaný subjekt nepodal námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam a ani k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení.

Lehota na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení 23.5.2025.

Lehota na splnenie opatrení je do 1.9.2025.

V Hontianskych Nemciach dňa 20.5.2025

.....
Hlavný kontrolór obce Hontianske Nemce